

Zajednica opština Crne Gore
UPRAVNI ODBOR
Broj: 02-10/13
Podgorica, 11.04.2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje n/r predsjednika Zorana Jelića

Vlade Crne Gore utvrdila je Prijedlog Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti i isti dostavila Skupštini Crne Gore radi razmatranja i donošenja.

Polazeći od svoje uloge i utvrđenih zadataka kao zastupnika interesa lokalne samouprave pred državnim organima, Zajednica opština Crne Gore razmatrila je Prijedlog Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti i pripremila Amandmane koje vam, kao matičnom odboru, dostavljamo radi upoznavanja i prihvatanja istih kao Amandmana Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje.

Amandman 1

Član 2 Prijedloga Zakona mijenja se i glasi:

“Socijalna i dječija zaštita je organizovana delatnost čijim vršenjem se obezbjeđuje ostvarivanje mjera i realizacija programa koji imaju za cilj pružanje pomoći pojedincu i porodici koji se nalaze u nepovoljnim ličnim ili porodičnim okolnostima, zadovoljavanje njihovih osnovnih životnih potreba, unapređivanje kvaliteta života i pružanje podrške radi njihovog aktivnog uključivanja u društvo.”

Obrazloženje:

Članom 1 stav 2 Ustava Crne Gore, utvrđeno je da je Crna Gora građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava, dok se ustavnim odredbama Poglavlja “4. Ekonomska, socijalna i kulturna prava i slobode“, član 68, 72, 73 i 74, garantuju prava na posebnu zaštitu lica sa invaliditetom, porodici, majki i djetetu i druga prava koja pripadaju korpusu socijalnih prava.

Polazeći od navedenog, predloženom izmjenom člana 2 preciznije se definiše djelatnost socijalne i dječije zaštite koja, kao organizovana društvena djelatnost,

treba da obezbijedi sprovođenje utvrđene politike kroz realizaciju mjera i programskih dokumenata koji imaju za cilj pružanje pomoći pojedincima i porodici za savladavanje socijalnih i životnih teškoća u kojima su se našli, odnosno u cilju stvaranja uslova za zadovoljenje njihovih osnovnih životnih potreba, pružanje podrške radi sprječavanja njihove socijalne isključenost i za aktivno uključivanja u društvo.

Amandman 2

Član 14 Prijedloga Zakona mijenja se i glasi:

“Sredstva za obavljanje djelatnosti socijalne i dječije zaštite, u skladu sa ovim zakonom, obezbjeđuju se iz:

- budžeta Crne Gore,
- budžeta opštine,
- sredstava ostvarenih vršenjem djelatnosti od strane pružalaca usluga ,
- sredstava po osnovu učešća korisnika usluga i njihovih srodnika za pružanje usluga,
- donacija,
- poklona, legata, zavještanja, osnivanjem zadužbina, fondacija i dugih sredstava, u skladu sa posebnim zakonom.”

Obrazloženje:

Članom 14 Prijedloga Zakona propisano je da se sredstva za obavljanje djelatnosti i za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite, obezbjeđuju u skladu sa ovim zakonom. U Poglavlju „XIV. FINANSIRANJE SOCIJALNE I DJEČIJE ZAŠTITE” članom 154 stavom 1 utvrđena je obaveza države za obezbjeđivanje sredstava za osnovna materijalna davanja i usluge socijalne i dječije zaštite, a stavom 2 da država i jedinice lokalne samouprave u svojim budžetima obezbjeđuju sredstava za obavljanje djelatnosti socijalne i dječije zaštite, dok su stavom 3 navedenog člana utvrđeni drugi izvori sredstava iz kojih se vrši pružanje usluga u oblasti socijalne i dječije zaštite.

Radi preciznog definisanja pitanja u pogledu sredstava iz kojih se vrši finansiranje djelatnosti socijalne i dječije zaštite, odnosno iz kojih se obezbjeđuje ostvarivanje prava na materijalna davanja utvrđena ovim zakonom i pružanje usluga u ovim oblastima, predlaže se da se izmijeni član 14 Prijedloga Zakona tako što će se taksativno nabrojati svi izvori sredstava iz kojih se vrši finansiranje djelatnosti, odnosno sredstva za ostvarivanje prava na materijalna davanja i za pružanje usluga koje su propisane ovim zakonom.

Saglasno predloženom, u članu 14 potrebno je izvršiti izmjene člana 154 i 156 Prijedloga Zakona u pogledu finansijskih obaveza države i opština za obezbjeđivanje sredstava za finansiranje djelatnosti socijalne i dječije zaštite, odnosno za obezbjeđivanje sredstava za ostvarivanje prava na materijalna davanja, tj. u pogledu obezbjeđivanja sredstava za osnovna materijalna davanja i usluge iz oblasti socijalne i dječije zaštite.

Pri tome, neophodno je imati u vidu da finansijske obaveze jedinica lokalne samouprave koje se utvrđuju ovim zakonom moraju biti u saglasnosti sa članom 32 Zakona o lokalnoj samoupravi (stav 1, alineja 17) kojim je propisano da, u okviru sopstvenih poslova opština, učestvuje u obezbjeđivanju uslova i unapređenju djelatnosti, zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne i dječje zaštite, zapošljavanja i drugih oblasti od interesa za lokalno stanovništvo, u skladu sa svojim mogućnostima, te da opština vrši prava i dužnosti osnivača ustanova koje osniva u ovim djelatnostima, u skladu sa zakonom.

U vezi sa prethodnim, ukazuje se na to da propisivanje novih poslova lokalne samouprave u oblasti socijalne i dječje zaštite predstavlja „decentralizaciju poslova“, odnosno njihovo prenošenje iz nadležnosti državne uprave u nadležnost lokalne samouprave, po osnovu čega je potrebno da se utvrde i odgovarajući izvori sredstava iz kojih će lokalna samouprava obezbijediti njihovo vršenje.

Amandman 3

“Član 57 Prijedloga Zakona mijenja se i glasi:

“Poslodavcu kojem se isplata naknade zarade obezbjeđuje iz sektora javne potrošnje (budžeta Crne Gore i budžetskih fondova) ne refundiraju se sredstva po osnovu naknade za porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo i naknade zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena.”

Obrazloženje:

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju (“Službeni list CG” br.14/12) izmijenjen je član 26 Zakona o zdravstvenom osiguranju (“Službeni list RCG” br. 39/04; 23/05 i “Službeni list CG” br. 12/07 13/07 i 40/10) na način što je propisano da se naknada zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad poslije isteka 60 dana, koju isplaćuje poslodavac, ne refundira korisnicima sredstava iz sektora javne potrošnje (budžeta Crne Gore i budžetskih fondova).

Imajući prethodno u vidu, predlaže se da se u članu 57 Prijedloga Zakona primijeni istovjetno rješenje i izuzmu jedinice lokalne samouprave u pogledu refundacije sredstava, odnosno utvrdi njihovo pravo na refundaciju sredstava po osnovu isplate naknade zarade za porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo i naknade zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena. Ovo rješenje opravdano je i sa stanovišta finansijskih problema koje su prisutni u jedinicama lokalne samouprave.

Amandman 4

Član 154 Prijedloga Zakona treba izmijeniti i razdvojiti u dva posebna člana, 154 i 154a, koji glase:

“Član 154

Sredstva za osnovna materijalna davanja i usluge socijalne i dječije zaštite obezbjeđuju se u budžetu države, u skladu sa ovim zakonom.”

Poslije člana 154 dodaje se podnaslov “Učešće opštine u finansiranju socijalne i dječije zaštite” i novi član 154a, koji glasi:

„Član 154 a

Opština može, u skladu sa svojim mogućnostima, da obezbjeđuje sredstva za materijalna davanja i za usluge u oblasti socijalne i dječije zaštite, kao što su: pomoć u kući, dnevni boravak, usluge narodne kuhinje, odmor i rekreaciju djece, stanovanje uz podršku, smještaj u prihvatilište, odnosno sklonište, kao i druge usluge, u skladu sa ovim zakonom.

Ukoliko opština nije u mogućnosti da sama obezbijedi sredstva za usluge iz stava 1 ovog člana, može koristiti sredstva iz budžeta države, u skladu sa članom 156 ovog zakona.”

Obrazloženje:

U cilju jasnog razgraničenja poslova države i opštine, kao i njihovih finansijskih obaveza po osnovu vršenja poslova koji proizilaze iz ovog zakona, predloženim članom 154 utvrđena je obaveza države da obezbjeđuje sredstva za osnovna materijalna davanja i usluge socijalne i dječije zaštite, dok je članom 154a izvršeno neophodno usaglašavanje predloženih zakonskih odredaba sa rješenjima utvrđenim u članu 32 (stav 1, alineja 17) Zakona o lokalnoj samoupravi, kojim je propisano da, u okviru sopstvenih poslova opština može, između ostalog, da učestvuje u obezbjeđivanju uslova i unapređenju djelatnosti socijalne i dječije zaštite, u skladu sa svojim mogućnostima.

Predloženom izmjenom se ne mijenja rješenje prema kome opština koja ima finansijskih sredstava budžetom može opredjeljivati njihovu namjenu za materijalna davanja pojedincima i porodicama koje žive u nepovoljnim socijalnim uslovima, kao i za pružanje usluga koje su nabrojane u stavu 1 člana 154 a.

Međutim, umjesto predloženog rješenja utvrđenog u stavu 5 člana 154 Prijedloga Zakona, kojim je propisano da će u slučaju da opština nema finansijskih sredstava za pružanje navedenih usluga, u njihovom finansiranju učestvovati država, treba utvrditi rješenje koje utvrđuje pravo opštine koja nema finansijskih mogućnosti da koristi sredstva budžeta države radi obezbjeđivanja pružanja ovih usluga. Predloženo rješenje ima za cilj da se primjenom istog na određeni način vrši određeno finansijsko izravnavanje opština u pogledu zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva za ovom vrstom usluga.

Takođe, u pogledu pružanja ove vrste usluga, može se nedvosmisleno zaključiti da se radi o decentralizovanim poslovima koje država ovim zakonom prenosi na lokalnu samoupravu, kako je to i utvrđeno odredbama člana 38 i 39 Zakona o lokalnoj samoupravi i člana 3 i 81 Zakona o državnoj upravi. Shodno tome, potrebno je i da se jasno propiše na koji način će se vršiti njihovo finansiranje, odnosno da se utvrdi da opština da radi vršenja istih ima pravo korišćenja sredstava budžeta države, u skladu sa članom 156 Prijedloga Zakona.

Ovakvo rješenje je saglasno članu 3 Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni list RCG" br 42/03; 44/03; i "Službeni list CG" 5/08; 51/08 i 74/10), kojim je propisano da "Opštini za obavljanje prenesenih i povjerenih poslova sredstva se obezbjeđuju iz budžeta Države, u skladu sa propisom o prenošenju, odnosno povjeravanju tih poslova".

Amandman 5

Član 156 Prijedloga Zakona mijenja se i glasi:

"U budžetu države obezbjeđuju se namjenska sredstva opštinama koje nijesu u mogućnosti da obezbijede finansijska sredstva za usluge u oblasti socijalne i dječije zaštite iz člana 154 a i za finansiranje inovativnih i drugih usluga u ovim oblastima koje su od posebnog značaja za državu.

Visinu sredstava, kriterijume, način i postupak raspodjele sredstava za namjenu iz stava 1 ovog člana propisuje nadležni organ državne uprave".

Obrazloženje:

Predloženom izmjenom člana 156 na precizan i sistematičan način regulišu se pitanja u vezi sa pravom opština za korišćenje sredstava iz budžeta države za usluge u oblasti socijalne i dječije zaštite iz člana 154 a, koje rješenje proizilazi iz člana 3 Zakona o finansiranju lokalne samouprave da se opštini za obavljanje prenesenih ili povjerenih poslova sredstva obezbjeđuju iz budžeta države.

Takođe, predložena izmjena je potrebna i iz razloga da se na precizniji način regulišu pitanja u pogledu visine sredstava, kriterijuma i načina i postupka za korišćenje, odnosno raspodjelu ovih namjenskih sredstava. Pored navedenog, predloženom izmjenom člana 56 Prijedloga Zakona, ne određuju se pojedini izvori sredstava (od igara na sreću, odnosno drugih izvora) kako je to bilo predloženo, iz razloga što su to pitanja koja se regulišu propisom o igrama na sreću ili drugim zakonskim propisima.

Predsjednik Upravnog odbora
dr Miomir Mugoša, sr.